

ZBORNICA VARNOSTI
IN ZDRAVJA PRI DELU

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Nikolišičeva cesta 24
1507 Ljubljana
www.zzzs.si

NAVODILO ZA VARNO DELO

SAMOSTOJEČA KROŽNA ŽAGA

Šifra dokumenta / izdaja:
NVD – ZbVZD – Sp 004 / 01

Stran: 1/4

www.zbornica-vzd.si

1. NAVODILA IN VARNOSTNI UKREPI PRED ZAČETKOM DELA

- Seznani se z navodili za varno uporabo in jih dosledno upoštevaj.
- Preglej in uredi okolico delovnega mesta.
- Uporabljalj samo **brezhibno delovno opremo**.
- Preveri **delovanje varnostnih naprav**.
- **NE PRIČNI Z DELOM**, če:
 - ❖ si mlajši od 18 let,
 - ❖ nisi ustrezno **usposobljen** (ustrezno zdravniško spričevalo, teoretično in praktično usposobljen, seznanjen z navodili za varno delo, ipd.),
 - ❖ si v neustreznem **psihofizičnem stanju** (pod vplivom psihoaktivnih substanc – alkohol, droge, psihoaktivna zdravila, ipd.), bolan, utrujen.
- V primeru ugotovljenih **pomanjkljivosti** in nepravilnosti **takoj obvesti pristojnega**.

2. OPOZORILA in NEVARNOSTI

- List žage zagrabi prste ali prst delavca, medtem ko žaga.
- Zažagani rez se med žaganjem lahko zopet stisne in povzroči povratni udarec.
- Iver lahko prileti delavcu v oko.
- Če je list poškodovan, lahko odletavajo kosi lista žage.
- Nenamerno poganjanje stroja lahko povzroči poškodbo.
- Nevarnost električnega toka zaradi pomanjkljive ali brezhibne električne opreme.
- Možnost ostalih poškodb zaradi neupoštevanja navodil za varno delo.

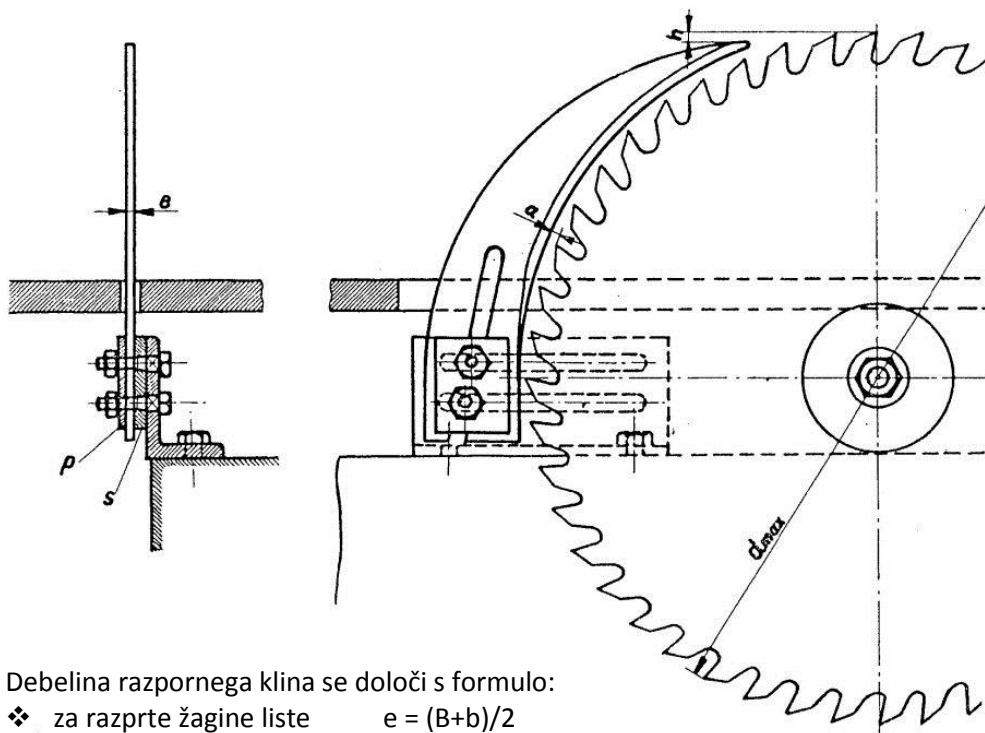
3. VARNOSTNI UKREPI IN PRAVILA VARNEGA TER ZDRAVEGA DELA

- Delovno opremo uporabljalj **namensko in v skladu z navodili za varno delo proizvajalca delovne opreme**.
- Z delovno opremo upravljaj tako, da **s svojim delom ne ogrožaš** svoje varnosti in zdravja ali varnosti in zdravja drugih oseb.
- **Prepovedano je poseganje v nevarno območje!**
- **Prepovedano je odstranjevanje varnostnih naprav in varoval ali povzročiti, da te ne delujejo.**
- Opravi vizualni pregled stroja in okolice (vizualno preveri stanje plošče-kline, zaščitne kape, razporednega klina, pogona in stanje lokalne razsvetljave).
- Odstranjevanje ali preprečitev delovanja varnostnih naprav oziroma mehanskih zaščit (zaščitna kapa, razporni klin, zaščita jermenice) je **STROGO PREPOVEDANO!**
- Priključni kabel namesti tako, da se ne poškoduje in ne predstavlja nevarnost spotika.
- Žage ne preobremenjuj ter jo uporabljalj v mejah dopustne obremenitve, navedene na tipski nalepki.
- Ne uporabljalj premalo zmogljivih orodij ali dodatnih naprav, ki potrebujejo veliko moč.
- Za boljše in varnejše delo naj bo žaga in pripomočki vedno čista, klina pa ostra.
- Topo orodje moraš pravočasno zamenjati. S tem se izogneš preobremenjenosti žage in loma orodja.
- Upoštevaj varnostne predpise in navodila za zamenjavo orodja ter se prepričaj, če je žaga izključena iz električnega omrežja.
- Ročaji žage naj bodo vedno suhi in brez sledu olja in masti.

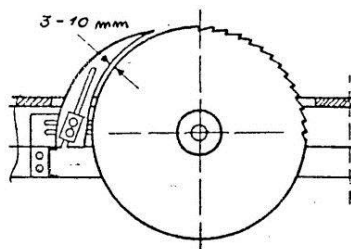
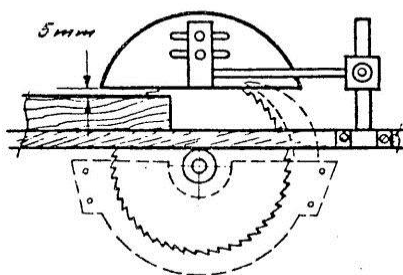
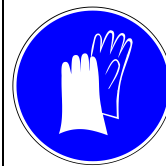
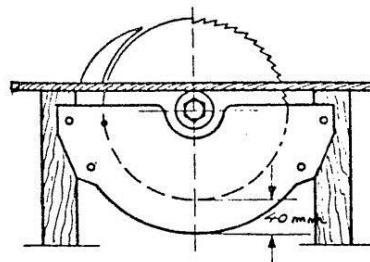
- Delovno mesto uredi in pripravi mesto za zlaganje obdelovancev.
- Med žago in skladovnico materiala mora biti vsaj 70 cm prostega prostora.
- Pravilno namestiti razporni klin, da ne pride do povratnega udarca obdelovanca.

Debelina razpornega klina se določi s formulo:

- ❖ za razprte žagine liste $e = (B+b)/2$
- ❖ za žagin list iz trde kovine $e = B - 0,2 \text{ mm}$

Legenda: B ... razpiranje ali širina reza
b ... debelina lista žage

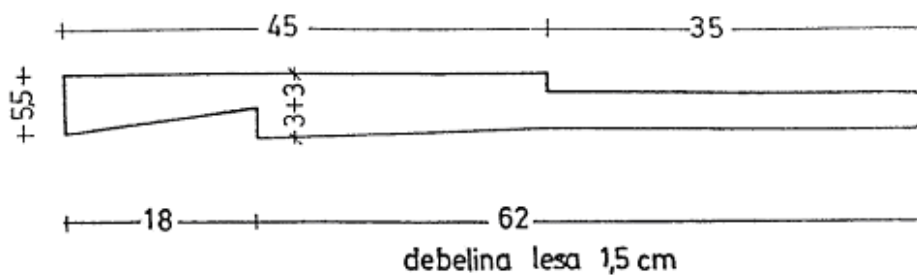
- Nastavi razporni klin tako, da je njegov vrh 2 - 5 mm pod skrajno mero lista krožne žage ($h=2 - 5 \text{ mm}$).
- Klin mora biti odmaknjen od roba kline 3 - 10 mm.
- Med listom in mizo mora biti reža z maksimalno širino 2 mm z leve in desne strani lista.
- List žage dvigni nad delovno mizo tako, da sega 5 - 10 mm višje od obdelovanca.
- Zaščitna kapa mora biti nameščena največ 5 mm nad žaganim lesom.
- Gibljiva roka zaščitne kape mora omogočati natančne nastavitve (brezhibne vzmeti in mazanje gibljivih delov po potrebi).
- Med žaganjem ne posegaj v območje kline.

- Zaradi nevarnosti povratnega udarca obdelovanca, je potrebno stati nekoliko stran, desno ali levo od smeri žaginega lista.
- Pri potiskanju lesa morajo biti roke izven območja žage. Palci morajo biti potisnjeni k dlanem.
- Pri obdelavi malih kosov ali kadar roka prihaja preblizu lista žage uporabljamo lesena pomagala. Roka mora biti oddaljena vsaj 10 cm.

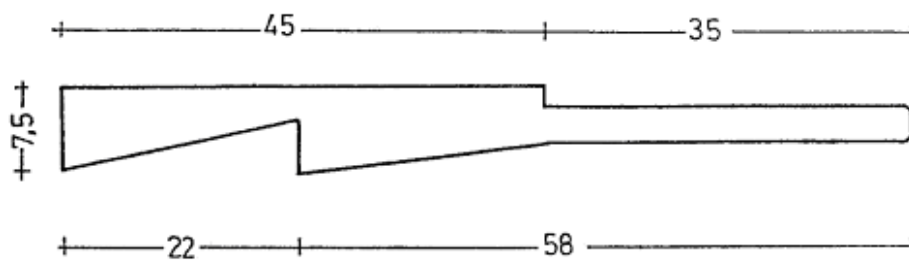
POMAGALA ZA DELO NA KROŽNI ŽAGI

I. Pomagala za rezanje zagozd: (merilo 1:5, dimenzije v cm)

a) 3cm zagozda:

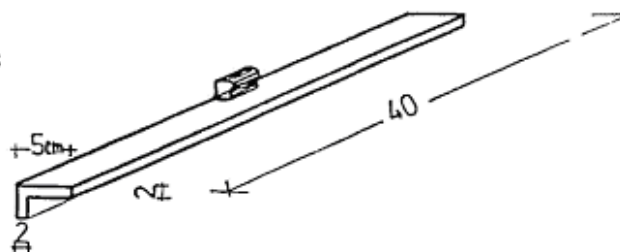

b) 5cm zagozda:

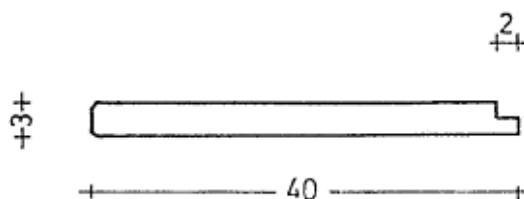

II. Ostala pomagala:

a)

b)

- Žaganje in odpadki se odstranjujejo z delovne mize z lesenim, primerno dolgim predmetom.
- Pri žaganju okroglega ali kako drugače oblikovanega lesa se uporabljajo posebne šablone, ki preprečujejo obračanje.
- Če se zagozdi odpadki v režo delovne mize krožne žage, je potrebno stroj ustaviti in odpraviti napako.
- Žaga se izklopi, če zmanjka električne energije ali pa, če je le-ta prekinjena.
- Delavec mora biti pozoren in zbran ter paziti tudi na kakovost ali morebitne deformacije lesa.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pri izključenem stroju se list žage ne ustavlja z roko ali lesom, temveč z zavoro. Če te ni, se počaka, da se sama ustavi. ➤ Po končanem delovnem času mora biti pogonsko stikalo zaklenjeno oziroma se kako drugače prepreči vklop krožne žage (obešanka). 	
4. OSEBNA VAROVALNA OPREMA		
 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osebna varovalna oprema mora biti skladna z veljavnimi standardi. ➤ Delavec mora pri svojem delu dosledno in namensko uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z navodili proizvajalca, jo redno čistiti in vzdrževati ter skrbeti za njeno brezhibnost. ➤ Uporabnik delovne opreme mora uporabljati naslednjo osebno varovalno opremo: <ul style="list-style-type: none"> ❖ delovna obleka – tesno prilegajoča, ❖ zaščitna očala oz. ščitnik obraza (SIST EN 166), ❖ zaščita sluha (SIST EN 352-1), ❖ respirator (po potrebi) (SIST EN 143 P3), ❖ zaščitne rokavice (SIST EN 388), ❖ zaščitna obutev s kapico (SIST EN 20345). 	
5. UKREPI IN NAVODILA OB MOTNJAH		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V kolikor pred začetkom dela ali med delom ugotoviš na stroju, orodju ali pripravah kakršnekoli poškodbe, pomanjkljivosti, ki ogrožajo nadaljnjo varno delo, delovno opremo takoj izključi in o tem obvesti pristojnega. ➤ Stroj opremi z napisom »POZOR! NE VKLAPLJAJ, STROJ V OKVARI!« 	
6. PRVA POMOČ IN REŠEVANJE		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pri nepravilnostih v delovanju aktiviraj izklop v sili, izključi glavno stikalo in obvesti nadrejenega. ➤ V primeru nezgod z delovno opremo izključi pogon delovne opreme, poškodovano osebo reši iz nevarnega območja. ➤ O dogodku obvesti reševalce – PRIJAVA NEZGOD 112. ➤ Poškodovancu nudi prvo pomoč do prihoda reševalcev oz. ga pospremi v ambulanto prve pomoči. 	
7. POSLEDICE KRŠITEV NAVODIL VARNEGA DELA		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zdravstvene posledice: poškodba pri delu, zdravstvene okvare, smrt. ➤ Delovno pravne posledice: opozorilo, opomin, prenehanje dela. 	